

До
Председателя на научно жури,
Определено със Заповед № Р-1145/31.05.2013
На Ректора на Медицински Университет – Плевен
ул. „Свети Климент Охридски” 1
5800 Плевен

На Ваш протокол № 1 от 30.05.2013

Приложено представям: Рецензия

По конкурс за заемане на академична длъжност „професор”
По научна специалност „Педиатрия” 03.01.50
Обявен за нуждите на МУ-Плевен, Катедра „Детски болести”
В ДВ, бр 26/14.03.2013г

Рецензия: проф д-р Мирослава Бошева, дм
Научна специалност: педиатрия, детска пулмология и фтизиатрия

Адрес и контакти:
Пловдив, бул”Васил Априлов” № 15а
Тел. 0898 631424

Кандидат: доц д-р ВАНЯ НЕДКОВА НЕДКОВА – КОЛАРОВА, дм – ръководител на същата Катедра

РЕЦЕНЗИЯ

1. Анализ на кариерния профил на кандидата:

Доц. Недкова работи като педиатър вече повече от 36 год., след завършване на МУ – Варна през 1976 /Диплома № 002041/1976 год./. През 1982 защитава специалност – Детски болести /Диплома № 24053, МУ – София/, през 1996 – Специалност по Медицинска генетика /Диплома № 002046, МУ – София/, а през 2006 – Специалност по Детска гастроентерология /Диплома № 002046 МУ – Плевен /. Придобиването на 3 специалности не е достатъчно за нея и тя допълнително се квалифицира чрез курс по семейно планиране /1989/, курс по абдоминална и трансфонтанелна ехография /1994/, курс по рискове в хранителната верига /Прага 1998/. Изявената и научна кариера започва от 1994 , когато успешно защитава Дисертация за придобиване на степен “Доктор по медицина” на тема “Хормонални и социално – психологични фактори на кърменето” /диплома № 23685/27.07.1995 год./. Дипломиран доцент от 2002 /диплома № 21118/18.02.2002 год/. Като управленец, тя придобива допълнителни умения, чрез курс по здравен мениджмънт, /2002 – София/ и курс по икономика и управление на болничните заведения /2003 –, София/

От 2002, доц. Недкова е Ръководител Катедра “Детски болести”, МУ – Плевен и е избрана за Началник Клиника по детски болести към УМБАЛ – Плевен, ЕАД, където работи от 1978 год, като лекар асистент. През 1982 е вече старши асистент, 1990 – гл. асистент, а от 2001 – доцент към Катедра “Детски болести”, ВМИ – Плевен. Освен преките си задължения като лечител и преподавател, доц Недкова е популярна в света с отличните си качества на прецизен изследовател в сериозни мултицентрови рандомизирани проучвания и затова тя неколккратно /7 пъти/ е посочвана за главен изследовател на проучвания в областта на детската гастроентерология и имунопрофилактика.

Авторитетът на Доц. Недкова се доказва и от избора и за член АС на МУ – Плевен още от 2002 год., за член на ФС на Факултета по Медицина при МУ – Плевен, член на УС на БПА от 2002 год, член на СНС по “Майчинство и детство” към ВАК до закриването на институцията, член на Координационния комитет по проблемите на муковисцидозата, член на Комитета на УНИЦЕФ, член на Комитета по муковисцидоза от 2005г, член на научната общност по генетика от 1996г. и безспорен председател на Национален комитет по кърменето от 2004г. Доц Недкова да членува в чуждестранни научни дружества - Член на Европейската асоциация по кистична фиброза от 2005г.

Уменията и да преподава се оценяват високо на национално ниво и затова тя е член на Държавна изпитна комисия за присъждане на клинична специалност „Детски болести” повече от 10 години, „Детска гастроентерология” /от 2008/ и „Обща медицина”.

Авторитетът на доц Недкова е причина за нееднократното и избор за рецензент на 5 докторски дисертации и на 2 конкурса за професор по педиатрия.

Оценената и ерудиция от медицинската общност е дала израз в избора и в редколегиите на Сп. Педиатрия 2002-2012г., Сп. Наука пулмология от 2013г., JBCRM, Pleven, 2009.

2. Обща оценка на представените материали по конкурса

Материалите по конкурса са представени, според правилника на МУ, с достатъчен доказателствен материал, логична подредба и отличен естетически вид.

3. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие.

Доц. Недкова участва в конкурса с впечатляващ брой научни публикации – общо 100, от които 6 публикации в чужбина /IF 13.776 /, 49 статии, публикувани в научни списания в България, от които 6 на английски език, 9 статии, публикувани в рецензирани научни сборници на научни звена или доклади от научни прояви, издадени в пълен текст с книгопис и резюме на английски език. В този списък коректно са изведени отделно още 3 статии в международни списания с IF 0.359, 15 статии, публикувани в научни списания в България, от които 3 на английски език и 2 статии, публикувани в рецензирани научни сборници на научни звена или доклади от научни прояви, издадени в пълен текст с книгопис и резюме на английски език, които са вече рецензирани към необходимите статии за придобиване на научно звание. Освен това, доц Недкова има 10 публикувани резюмета от международни конгреси, симпозиуми, конференции (без пълен текст на доклада), публикувани в научни списания или сборници с резюмета на научната проява с IF 2.25.

В 44% от представените за рецензия научни труда, доц. Недкова е самостоятелен или първи автор, което косвено говори за нейните възможности на генератор на идеи и организатор на осъществяването им.

Особено открояваща се е монографията „Муковисцидоза – съвременен подход”, лично дело на кандидата, в която ясно са представени данни от собствени научни изследвания и затова трудът получава силно положителни рецензии. С оглед на това приравнявам качествата на монографията с тези на хабилитационен труд за придобиване на научна степен дмн.

Проследявайки, научната продукция на доц. Недкова се очертава впечатляваща тенденция на търсещ и можещ изследовател. В нея обзорите са единични и покриват изискванията на МУ, като не надвишават 10% от общата публикационна активност.

Кандидатът е представил и списък на доклади и резюмета от национални научни прояви /23/, публикувани в непълен размер и без книгопис в списания или сборници, който даже не е номериран, но държа да добавя към общите наукометрични показатели.

Косвен, но сигурен критерий за качествата на публикациите са забелязаните 80 положителни цитирания в чуждестранни научни източници и 23 в българската педиатрична литература

Преценявайки научните приноси на кандидата, бих извела на първо място тези, които педиатрите ползват в ежедневната си практика, а именно:

1. Съвременният модел на наблюдение и лечение на децата с муковисцидоза, съобразен с Европейските стандарти и адаптиран към Българските възможности.
2. Конкретните препоръки към здравните заведения за стимулиране и утвърждаване на кърменето в държавата ни. В тези препоръки включвам и въведения от доц Недкова модифициран метод, съчетаващ акупунктура и лазер-терапия за стимулиране на лактацията. За първи път у нас са направени многопланови проучвания на хормоналните промени в концентрацията на пролактин, прогестерон и естрадиол при бременност, при нормално и патологично раждане и влиянието им върху лактацията, като са изработени и български параметри. Проучени са социално-психологичните фактори, установени са личностовите и психологичните особености на кърмещите жени (№1; № 2; № 5; № 7; № 44; № 45; № 46). Препоръки върху храненето и храненето при децата, както и проявите и възможностите ни да се справяме с хранителна алергия (№ 8, № 9; № 43; № 47; № 48; № 49; № 62; № 63; № 70; № 71; № 75)
3. Борбата с пасивното пушене, в която доц. Недкова е пионер за страната, като въвежда модифициран спектрофотометричен метод за определяне на тиоцианати в серум и урина, за доказване вредното влияние на тютюневия дим за организма. Проучванията и върху

влиянието на тютюнопушенето върху здравето на плода, на новороденото, на децата пасивни пушачи и на активно пушещи ученици и студенти са мащабни и значими. Доц Недкова установява висока честота на тютюнопушене сред децата и извежда извода за необходимостта от спешни профилактични програми за борба с тютюнопушенето (№ 2; № 3; № 4; №. 64; № 81).

4. Установените за първи път в нашата страна количествени дефицити на микроелементи /цинк, селен, желязо, мед/ в детска възраст, обусловени от начина на хранене, от заболявания като остри диарии, протрахиранни диарии и малабсорбционни прояви при муковисцидоза стават база за промяна на хранителния режим при тези деца (№12; № 13; № 14; № 16; № 17; № 20; (№ 21, № 32; № 33; №37).
5. Доц. Недкова е педиатърът, който за първи път у нас публикува статия за небрежно и жестоко отношение на родителите към децата им

Придобитата от доц. Недкова специалност по медицинска генетика ѝ дава възможности за значими достижения и в областта на генетиката:

1. В България, за първи път се прави опит за доказване на корелация между молекулните дефекти при муковисцидоза и клиничната прогноза. Съвместно с колектив от генетици в София, се разработва проект за генно картиране на муковисцидозата. Успоредно с това са открити научни факти с оригинален характер:
 - висока честота на del F 508 мутация за района на Централна Северна България, с предимно циганско население, с рано настъпващ смъртен изход до 18 месечна възраст при 50% от болните (научни трудове № 11, № 18, № 21; № 22; № 23; № 24; № 25.)
 - висока честота на две нуклеотидни замени, водещи до генериране на стоп кодон G542X; W282X при мекониум илеус (научни трудове № 10)
 - описани са трудни за диагноза случаи, с бърз летален изход;
 - проучена е честота на бактериалните инфекции;
 - проучен е микроелементния дефицит и по-специално дефицитът на цинк при пациентите с изразен и без изразен малабсорбционен синдром, като е проведено и заместително лечение с цинков препарат;
 - проведена е пренатална диагноза и родените след нея деца – здрави хетерозиготи са вече над 20 години.
2. Участие в проучване на начина на унаследяване при неврална мускулна дистрофия сред цигани (№ 31; № 92; № 94;), в резултат на което е установена генната , локализация на Ломската невропатия. На болните с неврална мускулна дистрофия от цигански произход и на част от техните семейства е извършена пренатална диагноза с цел предпазване от нови болни в семейството.
- 3) Участие в проучване на галактокиназен дефицит при галактоземия при цигани с оглед ранното профилактиране с подходяща диета (№ 30).
- 4) Клинично проучване на вродените дефекти на обмяната на веществата – смущения в аминокиселинната обмяна, мукополизахаридози и др.
- 5) Клинични и епидемиологични проучвания върху болестта на Даун и Адреногинетален синдром.
- 6) Клинично проучване за вредното въздействие на радиацията, алкохола, вродените инфекции върху появата на аномалии. Описани са първите случаи в България на алкохолна ембриопатия, вроден луес, вродена криптококоза (торулоза), Синдром на тестикуларна феминизация, Синдром на тромбоцитопения с липсващ радиус.
- 7) Представено е клинично описание на редки генетични синдроми: Синдром на Смит-Лемли – Опитц; TAR – синдром, Цистиноза, Метилмалонова ацидемия и др.

В заключение, доц. Недкова не само познава и задълбочено изучава и споделя резултатите си с педиатричната общност, но в момента може да бъде изведена като най-запозната в страната с проблемите на кърменено и храненето на детето, муковисцидозата и ефектите на пасивното тютюнопушене.

4 Участие в изпълнение и ръководство на проекти – 7 финансирани от МУ Плевен, като в 6 от тях е ръководител на проекта.

5 Диагностично-лечебна дейност: има признати 3 клинични специалности, което и дава възможност да бъде водещ специалист в областта на медицинската генетика и детската гастроентерология, като всички научни трудове имат и значимо общо педиатрично звучене, а не самоцелна научна изява. Тук ще повторя въведените методики за първи път в нашата страна - модифициран спектрофотометричен метод за определяне на тиоцианати в серум и урина и проведените количествени изследвания на микроелементния дефицит в детска възраст. Доц Недкова въвежда и съвременен модел на наблюдение и лечение на децата с муковисцидоза, съобразен с Европейските стандарти и адаптиран към Българските възможности

6. Комплексна, качествена оценка на учебно-методическата и преподавателска дейност.

Кандидатът представя документ от учебен отдел с повече от над 400 часа преподаване и провеждане на изпити със студенти по медицина V-ти курс, студенти здравни грижи, студенти от ФОЗ, стажант лекари, специализиращи лекари, студенти от всички специалности на медицинския колеж, като непрекъснато осъвременява методите на преподаване и контрол. Доц. Недкова е канена многократно за лектор на фирмени презентации.

Участва в комисията за провеждане на Държавен изпит по педиатрия като председател, участва в държавните изпитни комисии за придобиване на специалност „педиатрия” . Председател е на изпитните комисии за зачисляване на докторанти по педиатрия и за зачисляване за специализация по педиатрия .Участвала е в разработването на програмата на специализиращите обща медицина лекари в модул “Педиатрия” и отговаря за специализацията им в Катедрата. Отговаря за обучението и изпитите на студенти медици по програма. Познавам лично лекторските умения на кандидата и ги оценявам високо.

7. Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели, съгласно регламентите „Условия и ред за заемане на Академична длъжност „професор” от Правилника за устройство и дейности на МУ-Плевен

Доц. Недкова кандидатства с 100 публикации /50 по правилник/, от които 9 в международни списания /7 по правилник/, положителни цитирания 103 /20 по правилник/, ръководство на докторанти 4 /2 по правилник/. Тя покрива и допълнителните критерии за участие в конкурса като: IF >10 /16.797/, монографичен хабилитационен труд, 1% от общия брой публикации да са под печат / 10% по правилник/, голяма учебна натовареност, вкл преподаване на английски език, участие в 2 учебника – педиатрия за студенти медици и специализиращи лекари /2010/ и учебник за медицински специалисти /2000/.

8. Заключение Познавам доц Недкова от 10 години. В никакъв случай не гласи пресилено, моето мнение, че тя притежава енергия и талант за осъществяването на нейните научни, лечебни и преподавателски умения. Тя е човек общителен, колегиален и с голям научен и лечебен капацитет. Доц Недкова напълно отговаря на задължителните и специфичните условия, както и на наукометричните критерии за заемане на академичната длъжност „професор” и убедено я предлагам на членовете на научното жури да дадат положителен вот за присъждане на научно звание „професор”.

20.08.2013

